100

25-ЛІТТЯ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ В КАНАДІ

UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA
БРАЦТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ
БУК

Йорктон, Саск.
Серпень, 1938 Ціна 5ц.

Бібліотека БУК-а ч. 7.

25-ЛІТТЯ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ В КАНАДІ

о. П. Божик

— Печатня —
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ
Йорктон, Саск.
— Серпень, 1938 —

о. П. Божик

ПЕРЕГЛЯД НАШОЇ ПРАЦІ

"Прийшов пан тих слуг і зробив з ними обрахунок." Мат. 25, 19.

Кожде підприємство робить перегляд своєї праці продовж певного часу, щоби знати, як далеко пішло вперед. Так роблять банки, кооперативи і купці. Так робить кождий господар, що працює на рілі.

Так і ми робимо, що працюємо у Винниці Христовій—хочемо знати наш духовний скарб, що ми осягнули на поселенню, відколи закинули плуга в божественну борозну в Новім Краю. Особливо від заложення нашої Діецезії, яка цього року святкує 25-літний ювілей.

Інтересований читач побачить поважний поступ нашої Діецезії, який дає нам запоруку дивитися вперед на краще наше завтра. Згори зазначуємо, що в подробицях про всі наші осяги ми не сказали, щоби не робити книжечки великою і коштовною.

Читайте любі читачі про все те, що в цій книжечці написано—радійте нашими здобутками, бо вони наші рідні, які роблять нас поважними і культурними. Горніться до своєї Української Католицької Церкви і тих наших заведень, що злучені з Церквою, бо лише тоді будемо мати силу і значіння серед наших співгорожан.

о. П. Божик

Винипеґ, Канада — в день Непорочного Зачаття Матері Божої, 1937 р.

UKRAINIAN LITERARY ASSOCIATION of M. SHASHKEVICH WINNIPEG, MAN.

Перші Скиби і Робітники

"Орґанізація людий скріпляє а віра в Бога душу обновляє."

Як лише прибули українці в Канаду, відчули сильно чужину і це викликало в них правдиву християнську братерську любов. Одні одним помагали в праці і ділилися послідним куском хліба. Такої любови досі ніхто тут не бачив, хіба мали її перші християни. Всі чули себе невинними і близькими, мов малі діти.

Так було кілька літ. Потім релиґійне сектанство, про яке поіменно **не варта споминати,** викликало між українцями таку сильну ненависть, що годі це описати. Де сходилися українці, зараз починалася сварка про те, "котра віра ліпша." Були часті випадки, що фармарі відмовляли подорожним напоїти коні зі своєї керниці і нічліг лише тому, що подорожні були тої віри, в якій приїхали до Канади.

І в місті було нелучше. Сусіди не хотіли сусідських дітий пустити на своє обійстя лише тому, що родичі дітий не хотіли відсту-

пити від Церкви. Правдива віра затерялася, упадала мораль та ниділи добрі обичаї.

Серед такого розгардіяшу та духовних злиднів, одинокі українські католицькі священики з тими вірними українцями католиками, які не далися потягнути у вир сектантів і держалися віри своїх батьків, творили народну цілість. Однак найгірше лихо полягало в тім, що священиків було замало а через те в початках не можна було собі дати ради з хмарою протестантських пасторів, російських духовних і соціялістів.

Першим українським католицьким священиком в Канаді був о. Нестор Дмитрів 1897 р. зі Злучених Держав, який однак в Канаді довго не задержався і вернув назад до Стейтів. Потім в 1898 р. прибув до Канади **о. Іван Тимкевич,** але нужда вигнала його з Канади. Відїзджаючи мусів лишити власний плащ, бо негоден був навіть заробити на удержання такі ще бідні були рідкі наші поселенці. 1899 р. прибув зі Стейтів **о. Дамаскин Поливка** і він щиро займався долею наших нечисленних ще тоді поселенців. Він то з добрими людьми **зорґанізував нашу першу парохію в Канаді** і придбав для неї площу, де нині у Винипеґу стоїть так звана "Мала церква." Але лихі люди і зависть

не дали йому докінчити діла— польський священик з парохії св. Духа, котра якраз тоді стала будувати костел, о. Вацлав Куляви постарався, щоби нашому священикові унеможливити побут в Канаді. Поляки хотіли, щоби всі наші люди помогли їм будувати костел на Селкирк вулиці — але наш священик зорґанізував людий для будови власної церкви. Так на самих перших початках наше священство боронило наших людий від зазіхань чужинців і орґанізувало наших людий до творчої праці на добро грядучих поколінь.

Старанням і щирим трудом о. Поливки прийшло до будови першої нашої церкви в Канаді в місті Винипеґу під покровом св. о. Николая — яка пізнійше приняла назву св. Володимира і Ольги, а яка находиться досі на розі вулиць Стела і МекҐреґор. Церква була невеличка, могла помістити сорок стоячих людий, збудована з дощок. Пізнійше її розбудовано і обложено цеглою. Та церква стоїть досі та тішиться своїми 365 членами, які несхитно стоять під прапорами своєї церкви від перших почаків нашого орґанізованого життя в Канаді.

Року 1901 прибув до Канади з Галичини **о. Василь Жолдак,** секретар Митрополита Андрея Шептицького, як візитатор, що мав

зложити звіт Митрополитові про те, як живуть канадійські українці, кілько їх є та яке є запотребовання священиків. Після того, як о. Жолдак зложив звіт Митрополитові, **1902 р. прибули до Канади перші три Отці Василіяни:** Созонт Дидик, Плятонід Філяс і Іван Строцький. Разом з ними прибули чотири Сестри Служебниці: Амброзія, Енеліда, Таїда і Ізидора. Згодом стали прибувати з Галичини більше священиків, монахів і світських, а також Сестри Служебниці. **До 1910 р. було в Канаді всіх шістнацять священиків і 25 Сестер.**

Першим священиком Чина Отців Редемптористів що прибув 11. жовтня 1899 р. для праці між нашим народом в Канаді, був **о. Ахіль Делярий,** який згодом зорґанізував монастирі в Йорктоні і Айтуні та понад 40 церковних громад в Манітобі і Саскачевані між 1904 і 1923 роками. Праця о. Делярія була незрівнана на ті часи—десятки і сотки миль їздив він волами серед найтяжчої непогоди, часто в голоді. Подібно працювали всі наші світські священики та Отці Василіяни.

Які відносини були тоді та які вони лишилися досі, свідчить це, що 21 марта 1935 р. застрілив кулею з револьвера о. Альберта Дельфоржа, ЧНІ. в монастирі в Йорктоні,

прихильник кудриківської секти Стефан Іляш, коваль з Гудів, Саск.

о. Ахіль Делярий, ЧНІ.

Коли пишемо оцю книжечку всіх українських католицьких священиків є 85 і 130 Сестер. Душпастирі обслугують церковні громади а Сестри займаються школами і лічницями. Крім того Сестри виготовляють церковну утвар для наших церков і тим робом зберігають та удосконалюють найкращі взори українського мистецтва.

Голова Вселенської Церкви Ратує Українців в Канаді

"Без мене не можете нічого робити." Ів. 15, 5

Те, про що ми сказали в попереднім уступі, було лише предтечею того, що сталося пізнійше. Більша праця в Канаді почалася доперва **від приїзду до Канади Митрополита Шептицького під осінь 1910 р.** Митрополит, це людина високих поглядів та знання. Він знає орґанізацію всіх европейських народів, знає всі бажання української душі, аристократ, прямий потомок українських князів, з трома науковими титулами, чернець, великий прихильник бідних та жертводавець на українські цілі.

Він зарядив так, щоби українці в Канаді встоялися. В Канаді Митрополит звидів важнійші українські осередки Монтреал, Торонто, Винипеґ, Едмонтон і Венкувер. Про наші справи переговорив з урядом в Оттаві та розглянув статистику, щоби знати, кілько є українців в Канаді. Говорив з робітниками і фармерами і так виробив собі основний погляд про долю одних і других.

Невдовзі потім написав приступну книжечку для наших людий п.з. "Памятка канадійським русинам," в якій пояснив поселенцям, як мають поступати в цій країні, кого слухати а кого стерегтися, щоби в чужім краю затримати національне і духовне обличча. Повертаючи до Львова через Рим зложив звіт з подорожі Голові Вселенської Церкви Папі Пієві X про стан і духовні потреби канадійських українців. Неоспірним бажанням і потребою нашого поселення було мати **власного Епископа**, щоби ми змогли встоятися серед моря чужинців та всіляких напастий.

Цю саму потребу потвердив перед Папою 1911 р. о. Делярий з Йорктону.

Місія Митрополита в Канаді мала для українців великанське значіння— політичне, духовне і народне. Поселенці зрозуміли, що вони не кинені на ігру судьби в чужім краю. Побачили на власні очі, що є хтось з великих людий, що ними журиться, дає напрямки в орґанізації, переговорює в їх пільгу з урядом Канади —стали громадно покидати російське православія і анґлійське сектанство та гуртуватися назад біля своєї Української Католицької Церкви.

В наслідок митрополичих відвідин **пов-**

став наш часопис "Канадійський Русин" 1911 року, який пізнійше змінив назву на "Канадійський Українець" і став осередком думки поселенців і речником духовного та політичного їх життя. Він пояснював поселенцям вартість народної єдности в одній, але сильній орґанізації, чого другі ґрупи та часописі не голосили — та відганяв від нашого народу ріжних завертиголов, які розбивали українців на секти та партії.

Епископ Никита Будка

Першим українським католицьким Епископом в Канаді став Преосвященний Никита Будка, який прибув до Виннипеґу в грудні 1912 року. Українська нива поросла колючими будяками, з яких прийшлося її чистити, щоби могла родити пшеницю. Працею, витревалістю і словом Божим засівав душі повірених собі вірних, українців католиків. Їздив всюди по Канаді, кликав українців до злуки і згоди, пояснював вартість Католицької Церкви і одної, але сильної української орґанізації. Підірвавши здоровля, покинув Канаду 1927 року і вернув до Рідного Краю,

до Львова, де находиться тепер як помічник Митрополита Андрея.

На час побуту Епископа Будки в Канаді припадає найбільше будовання церков і забезпечення їх правно. **Епископ виробив в уряді чартер**—себто таке право, щоби наша церква на все остала нашою. Право власности забезпечене навсе для тих, що її будували. Церква, збудована українцями католиками, навсе залишиться українською католицькою.

Наші вороги ширили чутки, що не треба інкорпорувати церков, бо треба буде платити великі податки на Папу і кардиналів. Інші знова говорили, що Папа і французи заберуть церкви для себе. Це туманство було однак блахманом, щоби ним баламутити українську прилюдну опінію. Але Епископови справляло досить труднощів, щоби впорядкувати Дієцезію. Богато часу і енерґії змарновано, заки люди прийняли чартер. Однак це була найбільша праця Епископа і найрозумнійший розсудок вірних через приняття чартеру, що став основою орґанізації. Без чартеру орґанізація не моглаб істнувати та розвиватися, подібно як фармар без контракту на свою ниву.

Епископ Василій Володимир Ладика, ЧСВВ.

На місце Епископа Никити Будки Апостольська Столиця назначила Преосвященного Василя Володимира Ладику, ЧСВВ з осідком у Винипеґу, де перебував попередній Епископ. **Урядування Преосвященного Василія почалося 21 липня 1929 року.** Епископ виїмково щирий українець і працьовитий, який має передумані пляни у праці, більше буває в дорозі в орґанізаційних справах, чим дома. Він сильно закріпив стан Дієцезії, здисциплінував деякі громади та священиків та завів повний лад. Року 1932 побудував епископську палату, коштом сорок тисяч долярів, чим підніс в очах чужинців свою повагу і всіх українців. Епископ однак живе самий дуже скромно, уміє привязати до себе священиків і відповідно на них впливати.

Преосвященний Ладика виробив вступ кандидатам на священиків в ріжних католицьких Семінаріях Канади, де вони разом з анґлійськими, французькими, німецькими та іншими студентами мають нагоду пригляну-

тися, як поводяться та думають інші народи та які в них психічні прояви, що дуже потрібне для душпастиря в нинішних часах. Рік річно перебуває кілька канадійських студентів на студіях в Римі і у Львові, де вони мають нагоду познакомитися зі св. Столицею, з її старинними памятками і Рідним Краєм. Богатьом студентам бідних батьків, яким бракує гроша на удержання синів на студіях Епископ помагає матеріяльно, аж доки не стануть душпастирями. Коли пишемо цю книжечку, всіх студентів що готовляться до душпастирства, є 65, як слідує:

В Духовних Семінаріях в Канаді	25
В Римі	2
У Львові	5
Василіянських схолястиків в Мондері	33
Всіх	65

Уряд українського католицького Епископа в Канаді це дуже важний чинник для поселенців. Епископом Голова Вселенської Церкви підніс українців не лише в Канаді, але й поза нею. Папа доказав урядом Епископа, що в Канаді є українці, як окрема одиниця серед інших народів — що вони

Преосвященний Кир Волод. Василій Ладика, ЧСВВ.
Епископ Українців Католиків Канади

зрівноважені, не безбатьченки, якими можуть володіти гультіпаки та тягнути на всі боки, хто куди хоче.

Такої популярности українці не зробилиб для себе навіть многими зборами, протестами і рішеннями, що зробив один Вселенський Голова через уряд українського Єпископа! Про се скаже більше будучий історик.

Наші Здобутки і Придбання

"Як по поведенню доньки і сина пізнати матір і батька, так по будівлях і орґанізації пізнати нарід."

Господь Бог допоміг нам українцям католикам придбати свої рідні заведення, якими кріпимося духовно та просвітно і сміло глядимо у певну нашу будучність.

Українці православні розбиті на шість ріжних православій з окремими урядами, між собою гризуться і догоряють, мов та ватра на прерії. Погасають також ті українці, які дали себе пірвати ріжним протестантським сектам, бо й вони не мають одного фронту, ані одного думання. Ми українці католики світимо, як зірка на небі, бо маємо

цілість, один фронт і одно релігійне думання. За це нехай буде невисказана подяка Всевишньому за Його опіку над нами і за те, що нас причислив до правдивої Католицької Церкви.

ЦЕРКОВНІ БУДИНКИ І ГРОМАДИ

Числимо в Канаді 359 **релігійних осередків,** церков і місій. **Всіх парохів** маємо 85 **осіб, які обслугують триста тисяч вірних,** що розкинуті по всіх канадійських провінціях, від Галіфаксу до Венкуверу. Деякі церковні будинки так гарні і громади так чисельні, що ними гордивсяб кождий культурний нарід.

Духовенство представляється так:

Епископ	1
Світських священиків	41
Отців Василіян	29
Отців Редемптористів	12
Отців Облятів	2
Разом	85

По провінціях душпастирі представляються так:

В Манітобі	22
В Саскачевані	24
В Альберті	22
В Онтерії	12
В Квебеку	3
В Новій Шкоції	1
В Британській Колюмбії	1
Разом	85

Церкви і Місії, розложені по провінціям, як слідує:

Манітоба	128
Саскачеван	115
Альберта	84
Онтеріо	26
Британська Колюмбія	4
Нова Шкоція	2
Разом	359

Церква в Мавнтейн Ровд, в Манітобі, може змістити пять тисяч людий. Будував **о. П. Ру, ЧО**. що був там будівничим і орґанізатором. Дотичну церкву цінять анґлійці на 150,000 долярів. Будівля вельми імпонуюча, туристи здалека відвідують цю церкву, богато про ню пишеться. І нема на ній ані цента довгу.

Також дуже гарна **церква в Портежд Ля**

Прерi, Ман. подібна до церкви в Мавнтейн Ровді. Будував також о. Пилип Ру, ЧО. — коштом $50,000 — містить три тисячі людий. Будівля представляється найкраще зі всіх мійських будинків.

Але завершенням творчости о. Ру є **церква в Кукс Крік, Ман.,** що може змістити **десять тисяч людий.** Будинок величавий, з цегли, заліза, каміння і цементу. **Будує і викінчує незрівнаний о. Пилип Ру.** Цю церкву оцінюють на $400,000. Це базиліка з великою осередною копулою, до котрої веде шість широких сходів. На кінці сходів находиться велика вхідна площа з цементу, що може помістити 150 людий. На площі стоїть шість цементових колюмн, за ними величаві двері до церкви. Будівля має 150 вікон. Під церквою є пивниця, де можна відбувати сходини. Чужинці не можуть надивитися на будівлю.

До великих будівель належить також новозбудована **мурована церква у Виндзор, Онт.,** дві церкви у Винипеґу, в Торонто, Онт., в Йорктоні і Альвені, Саск., та Мондері, Альта. У многих оселях вірні розбирають старі, убогі церкви, які збудували на початках поселення а на їх місце ставлять нові, гарнійші і вигіднійші, після новочасних вимог.

НАРОДНІ ДОМИ

Майже всюди при церквах у містах і на фармах находяться власні Парохіяльні Доми, де наші люди відбувають свої збори, улаштовують театральні представлення і концерти. Де нема ще Парохіяльного Дому вживають пивниці під церквою. Такі пивниці просторі і добре збудовані вистають високо понад рівень землі та творять самі для себе вигідну домівку. **Всіх Парохіяльних Домів маємо в Канаді 87.** В праці всюди замітна кооперація вірних зі священиком.

В Парохіяльних Домах міститься Рідна Школа, Читальня та інші товариства. В котрих місцях находяться ці Доми, скільки вони мають членів та яка їх праця, не подаємо в подробицях задля малого обєму книжечки. Маємо однак на увазі лише ті Народні Доми, які істнують в злуці з нашою Церквою.

* * *

ЗАПОМОГОВІ ТОВАРИСТВА

Найстарше і найповажнійше Запомогове товариство **св. о. Николая є у Винипеґу.** Зорґанізоване 1905 року. Має 27 відділів в

Канаді і 2,300 членів. Готівки $154,000. Членська вкладка виносить $1.10 в місяць. За се член дістає в часі слабости $5.00 тижневої запомоги до 65 року життя і в разі смерти посмертне $450.00. Товариство має домініяльний чартер, підтягнене під асекураційне право держави, видає поліси, є контрольоване державою, яка запоручує правильність виплат.

Друге з ряду запомогове товариство **св. Івана Милостивого** є у Винипеґу. Заложене 1911 року Членів 450, членська вкладка виносить на рік один доляр. В часі слабости допомоги жадної, тільки посмертне, від кождого члена один доляр, дістає родина померշого. Товариство має свою домівку на розі вулиць МекҐреґор і Стела, готівки має $18,000

Третий з черги є **Союз Українських Братств** в Торонті, Онт. Заложений 1926 року, має шість відділів на сході Канади. Членів 350, готівки $12,000. Членська вкладка 50ц. в місяць. Допомога хорому $6.00 в тиждень. Посмертного $270.00 дістає родина.

* * *

РЕЛІГІЙНО-НАРОДНА ОРҐАНІЗАЦІЯ БУК

Брацтво Українців Католиків Канади повстало літом 1932 а статутово зорґанізовано його на з'їзді в Саскатуні в грудні 1932 року.

Від Нового Року 1933 БУК видає власний місячник "Бюлетень," що 1938 р. перемінився на двотижневник **"Будучність Нації"**. Редактором від початку є **о. Ст. Семчук.** Всі члени БУК-а дістають за свою вкладку, яка виносить одного доляра на рік, Будучність Нації.

Попри це БУК видає **популярні книжечки,** як заходить спромога і потреба. Досі видано чепурненькі книжечки таких заголовків:

1) Життя і навернення св. Володимира
2) Канада, мій Рідний Край
3) Кров за віру
4) Большовизм, катівня народу
5) Чорна рука, двома виданнями
6) Хрещення України

Всі ці книжечки розійшлися в скількості 14,000 примірників.

Окремо БУК видав **летючки:**

1) Програма БУК-а
2) Наше відношення
3) Ідеольоґія
4) Податок чи дарунок
5) Конечність доброї преси

Летючки видано накладом кільканацять тисяч і всі розійшлися.

Видано також статут.

З нагоди з'їздів БУК-а видаються кождочасно стяжки, памятні листки. Прегарна є **відзнака** БУК-а — два хрести на кленовім листку Канади.

БУК устроює окружні і провінціональні **з'їзди**— досі таких з'їздів більше трицять. Всіх членів понад 2,000 — **відділів 71.** Відділи є мужеські, жіночі, юнацькі і дівочі.

Заходом БУК-а повстала **бурса БУК-а ім. о. Маркіяна Шашкевича в Саскатуні,** що має власний будинок під числом 304—4 улиця. Управителем бурси є від початку **п. Осип Прийма.**

В бурсі находить повне удержання і виховання понад трицять студентів, що виростають тілом і духом на наших будучих світських провідників в Канаді.

Бук є орґанізація народно-релігійна, понадпартійна, неполітична, понадклясова. Гаслом БУК-а є: "Праця для Канади є праця

для України."

Виразником ідейних напрямків БУК-а є:

Католицька Реліґія,
Українська Культура,
Канадійська Державність.

БУК **діяльно обєднує** всі українські творчі орґанізації, надаючи напрям і почин всій творчій праці українців в Канаді, на реліґійно-національнім полі. Перевів це головно **о. др. Василь Кушнір** у Винипеґу.

ВИЩІ І НИЩІ ШКОЛИ

Всіх наших Рідних Шкіл є 73, учать Сестри Служебниці або дяковчителі, під доглядом місцевих священиків.

У Винипеґу істнує **школа св. о. Николая,** побудована коштом $30,000. Рівень навчання рівнається анґлійським "Вищим школам," під наглядом іспитованих Сестер учительок. Будинок з цегли, вісім клясовий. Свідоцтва, видані школою, признає держава. Збудована при діяльній допомозі французького архіепископа Лянжвена. Подібну школу мають наші Сестри в Мондері, Йорктоні і Айтуні. В цих школах, крім приписаних наук в анґлійській мові, вчать української мови словом і письмом. Часто Сестри улаштовують з дітьми концерти і театральні представлен-

ня.

В Мондері находиться **новіціят Отців Василіян** в двох гарних будинках, що коштують разом $50,000. При новіціяті є школа, де вчуться сироти та прихожі ученики.

В Йорктоні, Саск. находиться подібна **школа Отців Редемптористів,** а при ній Ювенат. Там є також **колеґія св. Йосифа,** на три поверхи, з цегли, вартости $150,000, під управою Братів Християнських Шкіл. Наука ведеться по правилам прилюдних Високих Шкіл, свідоцтва є признані урядом.

В Саскатуні є **бурса БУК-а,** під управою Осипа Прийми. Учні ходять до Високих Шкіл міста а в бурсі мають додаткове навчання українського словом і вправою.

МОНАСТИРІ

Находяться у Винипеґу, Монтреалі, Едмонтоні, Мондері, під проводом Отців Василіян а в Айтуні і Йорктоні під проводом Отців Редемптористів. Богослуження є правильно кождого дня. Щорічно відпусти стягають до монастирів многі тисячі людий. В монастирях перебувають місіонарі, які своїми науками підчас св. Місій відновляють релігійне життя нараду.

Колегія св. Йосифа, Монастир і Церква ОО. Редемптористів в Йорктоні, Саск.

СИРОТИНЦІ

Є їх чотири. В Йорктоні для дівчат, в Айтуні для хлопців. В Мондері і Едмонтоні сиротинці мішані — діти живуть в однім сиротинці, тільки в окремих світлицях. Сиротинці ведуть Сестри Служебниці — цього року будують Ювілейний Сиротинець в Айтуні, Саск., який вже на укінченню.

ДІМ ДЛЯ СТАРЦІВ

Находиться в Комарні, Ман. — 50 миль на північ від Винипеґу, на фармах, під доглядом Сестер. Започатковано осінню, 1937 року.

ЛІЧНИЦІ

Одна **лічниця в Мондер,** коштом $75,000 друга у **Велинґдон, Альта.** коштом $30,000. Лічницями управляють Сестри Служебниці, при помочі українських доглядачок.

Конечно відчувається потреба нашої лічниці у Винипеґу, де постійно перебуває по ріжних лічницях міста пересічно яких 150 наших хорих.

ВАРТІСТЬ ТИХ ПРИДБАНЬ

Грошева вартість всіх українських католицьких церков, шкіл, монастирів, лічниць і Народних Домів з уладженням буде виносити **десять мілїонів долярів**! Заваживши, що чужий край і чужий нарід окружає нас своїм богацтвом та культурою наче великий корабель мале судно— то наші придбання з духового і народного боку величезні!

Колиби не Голова Вселенської Церкви, що надав нашим поселенцям Епископа, щоби при помочі священиків і Сестер Служебниць орґанізували і працювали для народу та не двотисячлітна випробована католицька орґанізація, на якій та вся праця оперлася— тих придбань напевно не булоби, а натомісць булоби розбиття, розсварена та розірвана на

ріжні православія та секти українська розпорошена і безголовна іміґрація.

Зближається 50 літ українського побуту в Канаді. Українська Католицька Церква зберегла народну цілість українців в Канаді. Інакше не булоб ніодної поважної будівлі, ані громади — ми булиб в стані свічки, що сама себе пожирає в огні і поволі гасне. Але **так не є і не буде завдяки нашій Церкві.**

ПРЕСА

"Канадійський Українець", якого видавали у Винипеґу, перестав виходити 1929 року. Появився другий часопис **"Українські Вісти" в Едмонтоні,** який продовжує працю КУ. Часопис виходить раз на тиждень, на 8 сторін друку, 16 х 24 і в многих тисячах примірників розходиться між українцями.

В Йорктоні, Саск. Отці Редемптористи мають свою друкарню, під управою **о. В. Осадця, ЧНІ.,** в котрій друкуються всі видання БУК-а, **Будучність Нації,** наш двотижневник, перший того рода в Канаді. Отці Редемптористи видають свій місячник **"Голос Спасителя",** а також щорічно календар на 160 сторін друку.

Окремо видано катехитичні писання **о. Дмитра Гаврилюка, ЧНІ.** в Йорктоні, **ка-**

техизм і молитвенник, перші того рода в Канаді, **о. Антона Лугового** з Винипеґу.

В Мондері, Альта, Отці Василіяни мають нову друкарню, на якій друкується другий наш двотижневник в Канаді **"Світло,"** а також приступні книжечки релігійного змісту, як писання **о. Ніля Саварина, ЧСВВ** п. з. "Чи є Бог?" і "Який є Бог," "Людина," ітд.

1927 року вийшла перша того рода книжка **"Церква українців в Канаді"** на 350 сторін друку, що є прямо ревеляційним матеріялом для будучого історика і необхідним підручником для кождого, хто цікавиться життям нашого народу в Канаді. Автор є **о. П. Божик**, котрий дістав многі признання за свою працю.

Крім цього працюють пером **о. др. В. Кушнір**, котрий стало співредаґує Будучність Нації, **о. Андей Трух, ЧСВВ, о. др. Марко Романович, ЧСВВ, редактор** "Світла," **о. Никола Копяківський, ЧНІ**, редактор "Голосу Спасителя," **Василь Дикий**, редактор "Українських Вістий," **Осип Прийма**, що видає Програми БУК-а і "Студентський Дзвін" і многі інші, котрих праці щедро розписані по наших часописах і календарях.

Чого Нам Треба в Канаді?

"Лише ті народи здобувають світ і окруження, які мають відповідні заведення і з них черпають животну воду до життя."

З того, що ми досі сказали про нашу Українську католицьку орґанізацію в Канаді і про наші придбання, видно, що орґанізація зачеркнена розумно і сильні підвалини під неї поставлено. Однак цих здобутків замало. Треба їх більше, щоби промовляли про нашу культуру і свідомість. **Треба ще:**

1) **У Винипеґу гарної катедри,** яка звертала б на себе увагу гарним стилем і окрасою внутрі. Тут живе наш Епископ і 25,000 українців. Не маючи відповідної катедри виглядаємо убого. Нічо не промовляє про нашу велич і силу, прямо на очах, перед чужинцями.

2. **У Винипеґу повинна бути українська лічниця,** в якій гомоніла б наша мова і хорий почувався, що він дома, серед своїх. Світлиці повинні б бути уладжені на наш лад, з нашими образами історичних осіб і подій. Повинна б там бути каплиця, в котрій кождого

ранку наш священик відправлявби Службу Божу і опікувався душевним станом хорих.

3) Треба ще у Винипеґу, але це вже дальший плян, мати **Українську Бурсу**, де виховувалисьби наші студенти на добрих членів нації і віруючих. Дальше повинні бути у Винипеґу наш **Музей** і допроваджена до порядку та поширена **Бібліотека Івана Боберського** з яких молодь нашого народу пізнавалаби нашу культуру. Також повинна бути наша **Авдиторія** на 2,000 сиджень, де українці католики моглиб зійтися всі спільно з нагоди великих річниць і де молодь малаби відповідне місце на свої підприняття. Треба мати у Винипеґу свій **часопис**, по можности двічі на тиждень а стреміти до того, щоби став щоденником.

І так воно вже булоби, колиб не те, що цілий час треба було боротися за українську цілість з ріжними схизмами і сектами. На борбу з тим хаосом зужито 75% нашої енерґії і часу.

Та надії на краще ніяк не тратимо! Прийде той час, коли українці зрозуміють, що тільки під крилами нашої Матері Церкви жде нас велика будучність. **І вернуть всі до одної родини, одної любови, щоби було Одно Стадо і Один Пастир!**

ЧИТАЙТЕ!

НАШІ ВИДАННЯ

1. Життя і навернення св. Володимира
2. Канада, мій Рідній Край
3. Кров за віру!
4. Більшовизм, катівня народу
5. Чорна Рука
6. Хрещення України

БУДУЧНІСТЬ НАЦІЇ

Бюлетень Братства Українців Католиків Канади

наш двотижневник—будитель, сторож і воїн!
Це вістун Христа Царя!

Борець за кращу долю українців в Канаді!

Пишіть на адресу:

Dm. Kobrynsky, Box 33, Smuts, Sask.

Річна передплата один доляр